

ת"פ 2548/04/20 - מדינת ישראל נגד יאן נחשון

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 2548-04-20 מדינת ישראל נ' נחשון

בפני
בעניין: כבוד השופט שלמה בנג'ו
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

יאן נחשון

הנאשם

גזר דין

רקע והכרעת הדין:

הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בביצוע עבירות של תקיפת סתם - עבירה לפי סעיף 379 לחוק העונשין התשל"ז 1977; וזוכה מעבירה של שיבוש הליכי משפט - עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין התשל"ז 1977.

להלן עיקר ממצאי הכרעת הדין:

במועד הרלוונטי שירת הנאשם כסייר בשיטור העירוני של עיריית אור עקיבא.

ביום 30.6.18 בסמוך לשעה 12:00, עצר חוסיין עמאש את רכבו במקום אסור לעצירה, כאשר הוא חסם נתיב אחד מבין שני נתיבים במקום ועמד ב"חניה כפולה" כשהרכב מונע.

למקום הגיעה ניידת השיטור בה היו הנאשם, שוטרת ופקח עירוני. השלושה הבחינו בחסימת נתיב הנסיעה וכרזו להזיז את הרכב. חוסיין הזיז את הרכב כשני מטרים קדימה.

הנאשם השוטרת והפקח ירדו מהניידת וניגשו לחוסיין. נרשמו לו שני דו"חות תנועה ובעקבות כך התפתח עימות בינו לבין השוטרים.

חוסיין דיבר איתם בגסות רוח, לא נשמע להוראותיהם לעלות על המדרכה ולהזדהות. חזית העימות העיקרית היתה עם הנאשם.

הנאשם דרש מחוסיין להזדהות בפניו באמצעות תעודה מזהה או למסור פרטים לזיהוי. המתלונן סירב לדרישות הזיהוי ולמסירת תעודה מזהה. הוא הבהיר כי יזדהה רק בתחנת המשטרה.

העיומות גלש לעיומות פיזי בין הנאשם לאותו חוסיין, כאשר הנאשם ביקש לעצור אותו בגין הכשלת שוטר במילוי תפקידו וסירובו לעיכוב ולהזדהות.

בהכרעת הדין נקבע, כי בנסיבות המתוארות, משסירב חוסיין לעיכוב ולהזדהות בפני שוטר (הנאשם), השתולל, הפגין אלימות מילולית ופיזית כלפי הנאשם, פעל הנאשם כדין, כאשר הפעיל כוח סביר עליו, ופעל במסגרת סמכותו כדין שעה שעצר את חוסיין.

ברם, הנאשם לקח את חוסיין, כשהוא אזוק, לתחנת השיטור העירוני באור עקיבא, שם, בסמוך למעלה המדרגות, דחף הנאשם בחוזקה את חוסיין לקיר, בעט בו בחלק האחורי העליון של רגליו, וכאשר הוכנס פנימה, לאחר תום החיפוש על גופו, שלף הנאשם מוט מתכת שהיה במקום, והכה באמצעותו פעמיים במתלונן בגבו.

בגין מעשים אלו, הורשע כאמור הנאשם בביצוע עבירת תקיפת סתם - לפי סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977. הנאשם זוכה מעבירת שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין, מהטעמים כמפורט בהכרעת הדין.

ראיות לעונש:

ההגנה הגישה חוות דעת מפקדיו של הנאשם (ס/1); תעודות הוקרה והצטיינות (ס/2); וכן מסמכים משפטיים אישיים (ס/3). עוד העידה ההגנה עד אופי מטעם הנאשם, פקד מיכאל ג'אן, המשרת כקצין חקירות בתחנת חדרה. העד משרת כ- 12 שנים במשטרה, 9 שנים בתור תובע פלילי ו-3 שנים כקצין חקירות. הוא מסר כי הוא מכיר את הנאשם מתחנת חדרה ומהתביעות. במהלך 3 השנים בהם משמש כקצין חקירות העמיקה ההיכרות עימו. פקד ג'אן תיאר את הנאשם כאדם מנומס, שירותי ומאיר פנים. עוד מסר, כי הוא מודע לפרטי האירוע בו הורשע הנאשם, אך הדברים לא תואמים את האדם שהוא נחשף אליו, שהינו אדם נעים הליכות.

תסקיר שירות המבחן:

ביום 24.11.21 הוגש תסקיר שירות מבחן בעניינו של הנאשם. מהתסקיר עולה כי מדובר בנאשם בן 44, גרוש משנת 2010, לו בת יחידה בת ה-14, המצויה במשמורת משותפת שלו ושל אשתו לשעבר. הוא עובד כשוטר משנת 2002, ובעת ביצוע העבירה עבד כסייר בשיטור העירוני של עיריית אור עקיבא. כיום, בעקבות ההליך הנוכחי, עובד במח' הרישום בחקירות, בתחנת חדרה.

התסקיר מפרט את קורות חייו האישיים של הנאשם, שלא נפרטה כאן מפאת צנעת הפרט. נציין כי הנאשם חווה אובדן קשה בשנת 2003 אשר השליך על עולמו הרגשי. עם זאת שלל רצון להשתלב בהליך טיפולי לוויסות הרגשות.

בהתייחסו לעבירה בה הורשע, הביע הנאשם השלמה מילולית עם הנקבע בהכרעת הדין, אך חשש שההרשעה תסכן את עתידו המקצועי במשטרה. עם זאת, לצד הצהרה מילולית זו, הביע הסתייגות מהנקבע בהכרעת הדין לגבי אופן התנהלותו. הוא ציין, כי לתפיסתו נהג באופן מקובל כחלק מפעילות שביצע במסגרת תפקידו, ושלל אלימות למעט שימוש בכוח סביר בעת איזוק המתלונן.

שירות המבחן התרשם מאדם בעל יכולת היענות לסמכות ובעל אחריות ומחויבות בתפקידים השונים בחייו, בעיקר התחום המשפחתי והתעסוקתי. בעברו של הנאשם חוויות בלתי מעובדות. להערכת שירות המבחן, יש בכך כדי להשפיע על אופן התמודדותו במצבי דחק רגשיים, בהם עלולה להופיע התנהגות בלי מווסתת. יחד עם זאת, לא התרשם שירות המבחן כי מדובר באדם המאופיין בדפוסי התנהגות אימפולסיביים ו/או אלימים. צוין, כי הנאשם חווה הרתעה וזעזוע מההליך הפלילי, והשלכותיו על חייו, אך יחד עם זאת, הוא התקשה להפגין אמפתיה כלפי המתלונן.

לאור האמור, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית בעניינו.

אשר לביטול ההרשעה, נוכח החשש לפגיעה אפשרית בעבודתו במשטרה, המליץ שירות המבחן לבטל את ההרשעה. אשר לענישה, שירות המבחן המליץ להימנע מענישה שכוללת רכיב מאסר, גם בדרך של עבודות שירות, שעלולה לשיטתו, להוביל לפגיעה נוספת בדימויו העצמי. הומלץ להטיל על הנאשם צו של"צ בהיקף של 400 שעות לצד מאסר על תנאי, קנס כספי ופיצוי למתלונן.

טענות הצדדים:

טיעוני המאשימה:

המאשימה חזרה על נסיבות העבירה כפי שנקבעו בהכרעת הדין, ועל הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה, ביניהם, שמירה על שלמות גופו וכבודו של אדם וכן על זכות האדם לאוטונומיה על גופו. כמו כן, נפגע אמון הציבור במשטרה וכפועל יוצא מכך ישנה פגיעה בשלטון החוק.

לטענת המאשימה, יש להחמיר את הדין כאשר מדובר בשוטרי המנצל את כוח המשרה ונקט באלימות כלפי אזרח. המאשימה טענה, כי על בית המשפט להחמיר בענישה מקום ששוטר נוקט באלימות כלפי אזרח, קל וחומר כאשר מדובר באדם מבוגר בן 64 כשהוא חסר אונים, וכאשר יש פערי כוחות בין השניים. נטען, כי מדובר באלימות בתוך תחנת משטרה שאמורה להיות המקום הכי מוגן עבור כל אזרח. עוד נטען כי אין מדובר בחריגה מכוח מותר, אלא באלימות שהלכה והסלימה.

המאשימה עתרה לקביעת מתחם ענישה הולם הנע בין מאסר בפועל של 3 חודשים שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד 10 חודשי מאסר בפועל.

בעניינו, בשים לב להיעדר עבר פלילי ותרומתו לחברה של הנאשם, לצד הנסיבות לחומרה, וכן בשים לב למצבו

המשפחתי והאישי, עתרה המאשימה לגזור על הנאשם ענישה ממשית של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, לצד מאסר על תנאי, ופיצוי למתלונן.

אשר לעתירת הנאשם לביטול הרשעתו, נטען כי היעדר הרשעה אינה מבטיחה הישארות במשטרה, וההיפך. ככל שיוחלט לפטר את הנאשם בעקבות מעשיו, הדברים ייבחנו לגופו של עניין. כמו כן, נטען כי על פי הפסיקה אין לבטל הרשעה כאשר מדובר בעבירות אלימות של שוטרים כלפי אזרחים. עוד טענה המאשימה כי על פי התסקיר, הנאשם אינו מפנים ומביע חרטה על מעשיו ועסוק במצוקה של עצמו, כמו גם אינו מביע נזקקות טיפולית ואף שירות המבחן אינו בא בהמלצה לאי הרשעה בעניינו.

טיעוני ההגנה:

ההגנה עתרה לביטול הרשעתו של הנאשם. נטען כי הגם שאין להקל ראש במעשיו של הנאשם, מדובר באלימות ברף התחתון של העבירה; לא נגרמו חבלות. עוד נטען כי הגם שנעשה שימוש במוט מתכת, ויש לכך מידת חומרה כלשהי, מדובר במוט חלול וקל משקל, ואין מדובר בנשק עוצמתי ויוצא דופן. עוד נטען כי על אף שהנאשם ניהל את משפטו, ישנם מקרים בהם מבוטלת הרשעה גם כאשר הנאשם כפר במעשים.

כמו כן, נטען כי יש לזקוף לזכותו של הנאשם את 20 שנות תרומתו ושירותו במשטרה. אשר לאמור בתסקיר, נטען כי התסקיר הוא חיובי בכל הנוגע לאופיו של הנאשם. אשר להיעדר הנזקקות הטיפולית, נטען כי הנאשם מוכן להשתלב בטיפול. לנאשם עלולה להיגרם פגיעה בפרנסה, בפנסיה ובעבודה של 20 שנה. כתוצאה מהפגיעה בנאשם יגרם נזק גם לתלויים בו, ביתו ואחייניתו.

אשר למדיניות הענישה, נטען כי הענישה במקרים דומים מתחילה ממאסר על תנאי ושל"צ, כאשר הנסיבות שקשורות לביצוע העבירה מעידות על אירוע קצר ונקודתי ללא נזק או חבלה, אירוע לא מתוכנן חריג בהתנהלותו של הנאשם.

אשר לנסיבות שאינן קשורות לעבירה, חזרה ההגנה על הפגיעה שתיגרם לנאשם ולבני משפחתו. עוד הפנתה ההגנה לתרומתו של הנאשם ולהערכות וחוות הדעת שהוגשו בעניינו; להיעדר עברו הפלילי; ולכך שלא נפתחו נגד הנאשם תיקים נוספים מזה 3.5 שנים. עוד ביקשה ההגנה להתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם כפי שתוארו בתסקיר שירות המבחן ולהקל בעונשו.

דבר הנאשם בטרם מתן גזר הדין:

הנאשם מסר כי הוא מצטער ומביע חרטה על האירוע. הנאשם מסר כי מדובר היה בתגובה ושיקול דעת לא נכון. הנאשם מסר כי הוא גרוש ומגדל ילדה בת 14 במשמורת משותפת, משלם מזונות ומשכנתא. כמו כן מסר כי יש לו אחיינית ואמא שתלויות בו. הנאשם מסר כי הוא מבין את הכישלון שבמעשיו. עוד הביע הנאשם חשש מהמשך העסקתו במשטרה ומההשפעה שתהיה להרשעה על פרנסתו ועל הפנסיה שלו.

דין והכרעה עונשית:

בטרם אפנה לקביעת עונשו של הנאשם, אפנה לבחון את שאלת ביטול הרשעתו.

סעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי מקנה לבית המשפט סמכות לבטל הרשעה בפלילים, ולהטיל על נאשם צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה. סמכות זוהי קיימת גם מכוח הוראותיו של סעיף 71א (ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

ההלכה הפסוקה קבעה, כי הימנעות מהרשעה הינה החריג שבחריגים, היא אפשרית בכפוף להתקיימותם של שני גורמים מצטברים: התנאי הראשון הוא, כי השלכותיה של ההרשעה הן כה חמורות, עד כדי פגיעה בשיקומו של הנאשם וקיומו של יחס בלתי פרופורציונלי בין אותה פגיעה לבין מעשה העבירה, והתנאי השני הוא, כי סוג העבירה מאפשר בנסיבות העניין להימנע מהרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים (ראה: ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב (3), 337, להלן: **עניין כתב**, וראו גם מהעת האחרונה: רע"פ 619/18 **משה ביזינסקי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (01.03.18); רע"פ 8215/16 **אברהם יצחק נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (29.3.2017); רע"פ 1949/15 **תקדורי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (2.4.15); ע"פ 8528/12 **אלירן ציפורה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (3.3.13)).

אשר לתנאי הראשון, מדובר בנאשם בן 44, שוטר, המשרת מזה 20 שנה במשטרת ישראל. מאז ביצוע העבירה הועבר מתפקיד סייר לתפקיד ברישום במחלקת חקירות. טענת ההגנה באשר לקיומו של נזק קונקרטי, התבססה בעיקרה, על כך שהנאשם הינו שוטר וההרשעה עלולה להוביל לפיטוריו. היותו של הנאשם שוטר אינה כשלעצמה מספיקה לצורך מילוי התנאי הראשון שנקבע בהלכת **כתב**, קרי, התקיימותו של נזק קונקרטי כתוצאה מהרשעתו. נושא המשך העסקתו של הנאשם במשטרה, מסור כל כולו למשטרת ישראל, אשר חזקה עליה שתשקול את כל השיקולים הרלבנטיים הצריכים לעניין זה. בית המשפט אינו מוסמך להתערב בכך. מהניסיון, הרשעה אינה בהכרח שיקול מכריע לפיטורים.

משלא מתקיים התנאי הראשון שנקבע בהלכת **כתב** דין הבקשה לביטול ההרשעה להידחות. למרות זאת, אדון גם בתנאי השני ואראה כי גם הוא לא מתקיים.

אשר לתנאי השני, הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בכך שתקף אזרח מבוגר בתחנת המשטרה, בין היתר, תוך שימוש במוט מתכת, באמצעותו הצליף בגופו של אותו אזרח אזוק, בתוככי תחנת משטרה. מעשיו של הנאשם חמורים. מדובר בנאשם שניצל את תפקידו כשוטר ופעל באופן אלים, תוך שימוש במוט מתכת, בתוך תחנת משטרה.

יודגש, כי לא היה מדובר בהפעלת כוח שנבעה מאירוע "בשטח", בו הסלימה הפעלת הכוח מצד הנאשם כשוטר שביקש לעכב את המתלונן, לכדי תקיפה, אלא בנטילת המתלונן מ"השטח", כשהוא אזוק, לחדרי חדרים, לתחנת המשטרה המרוחקת מעין הציבור, והכאתו שם.

לנאשם הייתה אפשרות להפסיק את השתלשלות האירועים האלימים בכל אחד מהשלבים, הן בשטח בעת שעצר את

המכונת בה היה המתלונן, הן בכניסה לתחנת המשטרה והן בהמשך בתוך תחנת המשטרה.

סבורני כי במקרים אלה, הדעת אינה סובלת ביטול הרשעה. מעשים כאלה ראויים להוקעה וגינוי. הם מחייבים הטבעת חותם פלילי, כדגל שחור המצביע על חוסר החוקיות וחוסר המוסריות שבהם.

בית המשפט חייב לשלוח מסר ברור לכל שוטר, כי בתי המשפט לא יסבלו התנהגות אלימה ומבזה מצד שוטרים כלפי אזרחים, ויוקיעו התנהגות זו, בין היתר, בהטבעת חותם פלילי.

זאת ועוד, ביטולה של הרשעה בעבירות אלימות בכלל, ומצד שוטרים בפרט, אינה מדיניות ראויה. בהקשר זה, אפנה להחלטת בית המשפט המחוזי דכאן בע"פ 57884-01-19 **מדינת ישראל נגד עלימי** (21.2.19). באותו מקרה בית המשפט המחוזי ביטל את החלטת ביטול הרשעתו של הנאשם והרשיעו.

נמצא, כי מטעמי מדיניות הענישה לא ניתן להורות על ביטול הרשעת הנאשם.

משכך, לא נמצא כי הנאשם עונה על התנאים לביטול הרשעתו ועל כן ההרשעה תיוותר על כנה.

הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו (סעיף 40ג (א) לחוק העונשין):

מעשיו של הנאשם פגעו במספר ערכים מוגנים, ביניהם פגיעה בשלמות גופו של אדם וזכותו של אדם לאוטונומיה על גופו. כמו כן, נפגע כבודו ושלווה נפשו של המתלונן. כמו כן, פגע הנאשם באמון הציבור במשטרת ישראל ובעומדים בשורותיה, שעה שהמעשים בוצעו בעת ששימש הנאשם כשוטר האמון על אכיפת החוק. מעשיו של הנאשם פגעו בתדמיתם ובשמם הטוב של השוטרים, המבצעים את תפקידם נאמנה.

בית המשפט העליון עמד לא אחת על חומרתן של עבירות אלימות שבוצעו על ידי אנשי משטרה, תוך ניצול לרעה של הכוח המצוי בידם בקובעו כי מדובר בתופעה חמורה שיש לעקרה מן השורש, וראו הדברים שנאמרו ברע"פ 8241/13 **ברדה נגד מדינת ישראל** (25.3.2014):

"המדובר במעשים חמורים ביותר, אשר לצד הפגיעה הכרוכה בהם בכבודו ובגופו של המתלונן, יש בהם כדי לחתור תחת הערכים הבסיסיים המנחים את משטרת ישראל ולגרום לפגיעה באמון הציבור במערכות אכיפת החוק. אכן, פעמים רבות מלאכת אכיפת שלטון החוק דורשת הפעלת כוח מצידם של שוטרי משטרת ישראל. ואולם, אל לעוסקים במלאכה לנצל את מרותם וסמכות לרעה, ולהפעיל את כוחם ללא כל הצדקה".

מדיניות הענישה (סעיף 40ג (א) לחוק העונשין):

מתחמי הענישה בעבירות אלימות שוטרים, נעים בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה. בית המשפט העליון עמד לא

אחת על חשיבותה של ענישה מרתיעה בעבירות אלימות שנעשות על ידי אנשי משטרה, עבירות שמבוצעות תוך ניצול לרעה של הכוח המצוי בידם. עוד הדגיש בית המשפט העליון, את החשיבות בעקירה מן השורש של תופעת האלימות מצד שוטרים.

· רע"פ 8241/13 **ברדה נ' מדינת ישראל** (25.03.2014) - מקרה בו הנאשם הכה את המתלון, קטין כבן 16.5 שנים, גם לאחר שאזק אותו וגם בתחנת המשטרה. המתלון ביקש למנוע מהנאשם לעכב את אחד מחבריו ובתגובה הפיל אותו הנאשם ארצה כך שראשו נחבט בקרקע ולאחר מכן החל להכותו. כאמור, הנאשם הכה את המתלון גם בהמשך. הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון ונגזרו עליו ארבע חודשי מאסר בפועל, לנשיאה בדרך של עבודות שירות.

· רע"פ 3021/16 **משה לוזובסקי נ' מדינת ישראל** (19.4.2016) - הורשע הנאשם, שוטר, בתקיפה הגורמת חבלה ממשית, לאחר שסטר לאדם אחר וגרם לקרע בעור התוף באוזנו. הנאשם נדון בבית משפט השלום לעונש של"צ, 6 חודשי מאסר על תנאי ועונשים נלווים. שני הצדדים ערערו על התוצאה. ערעור המדינה על קולת העונש התקבל. עונש השל"צ בוטל, ותחתיו הוטל עונש מאסר של חודשיים בעבודות שירות. ערעורו של הנאשם לבית המשפט העליון נדחה.

· עפ"ג (מחוזי-ים) 35468-12-18 **מדינת ישראל נ' כהן** (03.04.2019) - מקרה בו הנאשם ניצל לרעה את תפקידו לצורך איתור המתלון, בו חשד בפגיעה ברכבו. כשאיתר הנאשם את המתלון הוא הכה את המתלון שלא הגיב למכותיו וחזר והכה בו. כמו כן הכה נמרצות אדם שביקש להפריד בין השניים. בית המשפט המחוזי החמיר בעונשו של הנאשם, שעליו הוטל עונש של"צ, וגזר עליו עונש של חודשיים מאסר בפועל לנשיאה בדרך של עבודות שירות.

· ע"פ 6873/14 **סרגי מלכוב נ' מדינת ישראל** (18.12.2014) - נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בעבירה של תקיפה סתם לאחר שבעת שירותו כבלש במשטרה, היה מעורב באירוע שבו הלם במתלון במכת אגרוף, לאחר שגם מפקדו עשה כן. על הנאשם הוטלו 50 ימי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי בסך ₪ 2,500 למתלון.

· ע"פ 10075-09-09 **בן-עטר נ' מדינת ישראל** (14.7.2009) - הנאשם, קצין בתחנת משטרה, הורשע בעבירות תקיפה, שימוש לרעה בכוח המשרה, מרמה והפרת אמונים, כאשר במהלך נסיעה פרטית עם רעייתו, עצר את רכבו, ניגש לרכב המתלון, צעק לו שהוא קצין משטרה והכה אותו בפניו. הנאשם נדון ל-4 חודשי מאסר בעבודות שירות, ו-8 חודשי מאסר על תנאי. בית המשפט המחוזי בחיפה, דחה את ערעורו, פרט להפחתת ימי המעצר מעונש המאסר שהוטל עליו.

· ת"פ (י-ם) 34173-10-12 **מדינת ישראל נגד דוד ריינשטיין** (7.9.14) - הנאשם הורשע בעבירות של תקיפה סתם ואיומים. באותו מקרה היה הנאשם שוטר סיור, אשר במהלך סיור הורה למתלון לעצור בצד, אך המתלון

שסבר כי הכריזה אינה מופנית אליו לא עצר את רכבו. הנאשם נצמד עם הניידת למכוניתו של המתלונן והאחרון עצר את רכבו בצד הכביש. כאשר פתח המתלונן את חלון רכבו, הכה אותו הנאשם בפניו באגרופו, חנק אותו בצווארו ואמר לו שהוא "נהג זבל" וכי הוא "יז... אותו", ואם המתלונן יעבור עם רכבו בכביש פעם נוספת הוא (הנאשם) יגרום לילדיו לבכות עליו. לאחר מכן עזב הנאשם את המקום מבלי שבדק את רשיונותיו של המתלונן ומבלי שנקט כלפיו בכל פעולה אחרת. בית המשפט הטיל על הנאשם עונש של 6 חודשי עבודות שירות, חודשיים מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן בסך 10,000 ₪.

ת"פ (שלום ת"א) 17504-01-17 **מדינת ישראל נ' קיריל נזרוב** (03.05.2020) - גזר דין בעניינו של נאשם, אשר שירת בתקופה הרלוונטית כמפקד צוות יס"מ במשטרת ישראל, והורשע בביצוע עבירות של תקיפה סתם ותקיפה הגורמת חבלה ממשית. בית המשפט הטיל על הנאשם חמישה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד מאסר על תנאי, פיצוי בסך של 1,500 ₪ לכל אחד משני המתלוננים שנחבלו, ופיצוי בסך של 1,000 ₪ לכל אחד משני המתלוננים שלא נחבלו. באותו המקרה, בית המשפט ציין כי תוצאות האירוע היו ברף נמוך יחסית. שניים מהמתלוננים לא נחבלו - והתקיפה בעניינם הייתה "תקיפה סתם" - ובעניינם של שני המתלוננים שנחבלו לא הוגשו מסמכים רפואיים וממילא אין ראייה כי נזקקו לטיפול רפואי.

ת"פ (שלום ים) 34193-10-12 **מדינת ישראל נ' למה** (19.6.14) - הנאשם הורשע בעבירות של תקיפה ושיבוש מהלכי משפט. באותו מקרה, במהלך השתתפותו של הנאשם שהיה שוטר, בפעילות מבצעית יחד עם שוטרים אחריו, הגיע הנאשם יחד עם חבריו למטע שקדים בו עבדו מספר פלסטינאים, בהם המתלונן אשר עמד על סולם וקטף שקדים מעץ. אחד השוטרים שהיו עם הנאשם ניער את הסולם עליו עמד המתלונן, עד שהמתלונן נפל ארצה. המתלונן חשש כי מדובר באזרחים הרוצים לפגוע בו וברח מהמקום והנאשם בתגובה ירה באקדחו באויר. לאחר מכן, הנאשם וחבריו השוטרים הצליחו ללכוד את המתלונן, תוך שהשתמשו בגז פלפל. לאחר שהשתלטו השוטרים על המתלונן, ובעודו מוטל על הרצפה, כפות באזיקים ותחת השפעת גז הפלפל, ניגש אליו הנאשם ובעט בו בעצמה באגן הירכיים. בהמשך, כתב הנאשם דו"ח פעולה אודות מעצרו של המתלונן אך השמיט ממנו את העובדה כי ירה באקדחו במהלך האירוע. הנאשם תיאר עם חבריו השוטרים את הימנעותו מלדווח על הירי, אמר להם כי ישאלו אותו על הירי יכחיש הדבר ואף הורה לאחד השוטרים להכחיש ענין הירי, אם ישאל על כך. בית המשפט הטיל על הנאשם עונש של 4 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות, חודשיים מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן בסך 3,000 ₪.

נסיבות שקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 לחוק העונשין):

בהתאם לקביעות שבהכרעת הדין, לאחר הובלת המתלונן לתחנת המשטרה, בסמוך למעלה המדרגות, דחף הנאשם בחוזקה את המתלונן לקיר, בעט בו בחלק האחורי העליון של רגליו. בהמשך לכך, המתלונן הוכנס לחדר במקום, לאחר שבוצע בו חיפוש, שלף הנאשם מוט מתכת שהיה במקום והכה באמצעותו פעמיים במתלונן בגבו.

הגם שלא ניתן לומר כי קיים תכנון מראש למעשיו של הנאשם, שנקלע לסיטואציה במהלך ביצוע תפקידו. מדובר באירוע מתמשך שלושה בשלב מסוים בכוונת מכוון, שעה שהנאשם תקף את המתלונן בכניסה לתחנה, ובתחנה עצמה, באמצעות

מוט שידע על הימצאותו שם.

נחזור ונדגיש, כי כמפורט בהכרעת הדין, כי בכל אחד מהשלבים יכול היה הנאשם לסגת מהתנהלותו האלימה ולחדול ממעשיו, אך הוא בחר שלא לעשות כן.

חומרה נוספת היא שהנאשם ביצע את העבירה לאחר שהמתלונן כבר היה עצור, אזוק, בדרך בתוך תחנת המשטרה. בשלבים אלו, המתלונן, וכל מסוכנות שייתכן ונבעה ממנו, כבר נוטרלה.

אמנם למתלונן לא נגרם נזק פיזי, אך הנזק שעלול היה להיגרם כתוצאה מהאלימות שננקטה כלפיו, כאשר מדובר באדם מבוגר וחולני, תוצאתו מי ישרנו. ואין להתעלם גם מהנזק במימד הנפשי המשפיל, שחוזה המתלונן.

עוד יש לציין את הניצול לרעה של כוחו של הנאשם, בתפקידו של שוטר, את הפגיעה באמון הציבור במי שמופקד על אכיפת החוק, ובמשטרת ישראל העושה ימים כלילות להבטחת שלומם של אזרחי המדינה.

מתחם העונש ההולם (סעיף 40ג (ב) לחוק העונשין):

מתחם העונש ההולם נקבע בעיקר על יסוד הנסיבות האופפות את ביצוע העבירה, ודרגת האשם שהפגין הנאשם בכל האירוע, על מנת לשקף הלימה ראויה בין חומרת המעשה, בנסיבותיו, במידת האשם שהפגין הנאשם בעת ביצוע העבירה, לבין העונש לו ראוי הנאשם בגין מעשיו אלה.

בהינתן נסיבות ביצוע העבירות, כפי שתוארו לעיל, דרגת האשם שהפגין הנאשם באירוע, העובדה כי מדובר בשוטר, ביצוע העבירה במהלך ביצוע תפקידו, בעוד המתלונן מצוי תחת חזקתו, אזוק, בתוככי תחנת משטרה, בנסיבות שהמתלונן לא שיקף כל סכנה ולא הפגין כוח כלפי הנאשם, השימוש במוט מתכת בתקיפה, נמצא לקבוע כי מתחם העונש ההולם בגין אירוע זה הוא:

בין מאסר על תנאי ועד מספר חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שירות, לצד מאסר מותנה מרתיע ופיצוי למתלונן.

חריגה ממתחם העונש ההולם לקולה או לחומרה (סעיפים 40ד ו-40ה לחוק העונשין):

אין תשתית ראייתית, המצדיקה חריגה לקולה או לחומרה, ממתחם העונש ההולם.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא לחוק העונשין):

בגזירת העונש המתאים לנאשם, רשאי בית המשפט להתחשב בהתקיימות נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, ככל

שהן מתקיימות וזאת במידה שבית המשפט סבור, שיש ליתן להן משקל בנסיבות המקרה, ובלבד שהעונש שיוטל בסופו של יום על הנאשם, לא יחרוג ממתחם העונש ההולם שנקבע.

בענייננו, מדובר בנאשם בן 44, נעדר עבר פלילי, אשר הקדיש 20 שנה מחייו לשירות במשטרה ישראל. אסופת תעודות ההערכה ועדות האופי שנשמעה בבית המשפט, מעידים על אופיו הטוב ועל השתלבותו החיובית והתורמת במסגרות השונות ובפעילויות השונות בהם נטל חלק מאז שירותו הצבאי. נראה כי מדובר בשוטר ערכי, ומסור.

עד לאירוע נשוא דיוננו, לא נרשמה כל התנהלות חריגה במהלך שירותו, ובעקבות מעשיו של הנאשם, הוא הועבר לתפקיד משרדי, שאינו "תפקיד שטח".

יש לקחת בחשבון את הפגיעה שתיגרם למשפחתו של הנאשם, עקב העונש. כאמור, לנאשם בת יחידה בת 14, הנמצאת אצלו במשמורת משותפת והוא תומך בפרנסתה. הנאשם אף מסייע לדבריו בפרנסת אמו ואחייניתו.

אשר להבעת חרטה, הנאשם ניהל את משפטו ולא הודה במעשיו, זוהי כמובן זכותו, אך לא ניתן לזקוף חסכון בזמן שיפוטי לטובת הנאשם. בנוסף, הדבר משליך על יחסו של הנאשם לביצוע העבירה, והדבר גם משתקף בתסקיר. על פי התסקיר, נראה כי הנאשם עסוק יותר במחירים האישיים אותם הוא משלם בעקבות האירוע, ולא רואה כי כשל בהתנהגותו.

העונש המתאים (סעיף 40(2) לחוק העונשין):

העונש המתאים בנסיבות העניין, חייב לשקף את חומרת הנסיבות ומידת האשם שהפגין הנאשם באירוע, כמו כן את מכלול הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה וכן חייב העונש המתאים להלום את יתר הנסיבות האישיות של הנאשם והכל כפי שפורט בהרחבה לעיל.

בית המשפט לא יוכל לקבל הפגנת אלימות מצד כל אדם על רעהו, קל וחומר מצד שוטרים, שהם נציגי החוק, על אזרחים. נקיטת אלימות מצד שוטר, כלפי אזרח עצור, המצוי תחת משמורתו וחזקתו, היא חציית קו אדום, היא מנוגדת לערכים החברתיים המוגנים החוסים בעבירה בה הורשע הנאשם, ואף מנוגדים לתפיסת המשטרה עצמה כארגון הפועל כחוק בשביל החוק להגנה על אזרחי המדינה ותושביה. מעשיו של הנאשם פגעו באמון הציבור במשטרה. יפים לעניין זה הדברים שנקבעו בבג"ץ 7141/05 ויתקין נ' מפכ"ל המשטרה [פורסם בנבו] (27.2.2006):

"האיסור המוחלט על שימוש בכח ואלימות בידי שוטרים, תוך חריגה מגדר הנדרש באורח סביר להשגת תכלית שמירת הסדר ובטחון הציבור, אינו צריך הדגשה. הוא מהווה אבן-יסוד בשיטה החוקתית הנוגעת לפעילותם של גורמי אכיפת החוק במדינה... המשטרה אמורה להגן על הסדר והבטחון הציבורי, ולהבטיח את שלומו של הפרט והכלל. היא לא נועדה להפיל את חיתתה על הסביבה, והיא מנועה מעשיית שימוש

בכוחה שלא למטרה לשמה הוא הופקד בידיה. סטייה ממושכלות יסוד אלה, או אף קיומו של חשש לסטייה כזו, מחייב בחינה מעמיקה של ההשלכות המתחייבות מכך הן לגבי הפרט הנחשד או המואשם, הן לגבי המשטרה כזרוע מרכזית של השלטון, וכל אלה בהתייחסם לנורמות ואורחות פעולה הצריכים לאפיין את גופי השלטון בישראל. [...]

השימוש באליונות בידי גורמי אכיפת החוק אינו עולה בקנה אחד עם הדרישה הבסיסית הראשונית כי גורמים אלה, בראש וראשונה, יכבדו הם עצמם, את החוק במסגרת מילוי תפקידם [...] כבר נפסק בעבר כי רמתה ודמותה של משטרת ישראל בעיני הציבור הם גורמים בעלי חשיבות מן המעלה הראשונה, וכי אימון הציבור הוא נכס חיוני לתיפקודה התקין של הרשות השלטונית בישראל. יש להגן על אימון זה תוך עמידה על כך ששוטרי ישראל ימלאו את תפקידם למען הציבור ביושר, ניקיון כפיים, ושמירה על גידרי החוק; אימון זה עומד בבסיס תיפקודן של רשויות אכיפת החוק, ובלעדיו לא יוכלו למלא את משימותיהן [...] שימוש בכח והפעלת אליונות על ידי שוטר במהלך מילוי תפקידו תוך סטייה מן הנדרש לקיום הסדר ובטחון הציבור פוגע בדמותה של המשטרה ובתדמיתה בעיני הציבור".

לצד דברים אלו, נתתי משקל לקולה לתרומתו של הנאשם לחברה במהלך שירותו המשטרתי מזה כשני עשורים, ואת חוות הדעת ותעודות ההערכה שצירף המעידות על היותו שוטר מסור, שביצע את עבודתו לאורך שנים, ללא דופי וכי נראה שמעשים אלו אינם מאפיינים את דפוסי התנהלותו, ואינם אופייניים לו הן כאדם והן כשוטר.

לאור כל האמור, נמצא כי יש למקם את עונשו של הנאשם בחלקו הבינוני של מתחם הענישה.

סבורני כי יש להטיל על הנאשם עונש מאסר מרתיע וממשי, שיהלום את הנסיבות לחומרה במעשיו של הנאשם, לצד מאסר מרתיע צופה פני עתיד. נוכח מכלול הנימוקים המפורטים לעיל, נמצא להטיל על הנאשם מאסר בפועל שירוצה בעבודות שירות, לצד מאסר מותנה ופיצוי.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 4 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, ב"אנדרטת הנצחה לחללי הנח"ל וחיל חינוך", בדרך הים 1, פרדס חנה כרכור.

ב. הממונה על עבודות השירות יעביר לבית המשפט מועד תחילת ביצוע עבודות שירות עדכני, ועל הנאשם להתייצב במועד זה לתחילת עבודות שירות בשעה 08:00 בפני הממונה על עבודות השירות בתחנת משטרת טבריה.

ג. מובהר לנאשם כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים וכל חריגה מכללים אלו ו/או אי הישמעות להוראות

הממונה על עבודות השירות, עלולה להוות עילה להפסקה מנהלית של עבודות השירות ולריצוי עונש המאסר בכליאה ממשית.

ד. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך תקופה זו את העבירה בה הורשע בתיק זה.

ה. 2,500 ₪ פיצוי למתלונן עד תביעה מס' 1 לפי פרטיו שבכתב האישום. הפיצוי ישולם בתוך 30 יום.

ו. **מזכירות - להעביר עותק מגז"ד לממונה על עבודות השירות שיקבע מועד תחילת ריצוי ע"ש.**

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, כ"ד שבט תשפ"ב, 26 ינואר 2022, בהעדר הצדדים.